

Amants - 7 de Juny del 1958.

Estimat Oriens: Encara puc aprofitar mig full de la carta que t' havia escrit ahir, cosa bona en època com aquesta. Però em fa molt estrany de prendre'l per esquivar hi amb termes tan diferents dels que vaig emprar ahir en la seva altra mitat.

Em dia un dia el Sr. Fidel, que de poc sempre prescin-
re meditacions; que quan són necessaries veuen fotos soles a l'home
quan un no les busca. Jo avui no les he buscades, però la
teva carta m'hi ha dut sense fer cap pas per endavant, pro-
meditadament. Desperta i dormida es ballaba pel cap i jo vol-
dria que el seu record no em deixés i que fes efecte els seus
propòsits mentre tu ho necessitessis. Si no fos que m'he faltat

ho he fet perquè t'estimava i per tant no veia el que feia,
tindria un gran recordament del fruit de la meua companyia.
L'últim vespatles deumies haver reposat més ni jo no t'hagués en-
tregut pel passadís, per la biblioteca, a la mateixa galeria? Du
has sortit amb mi a passeig i mill creus que si haguessis estat sol,
no hauries fet. És necessari que això no sigui Oriens. Jo mill veia
la teua companyia, però no la veia, no la puc veure de cap manera
passatgera. És tanta bondat com et sigui possible perquè després
no ems queda aquella angúnia de cada dia, de saber que has
passat un dia més fent vida normal. Torna a fer bondat de la
bona, no surtis per res, Oriens i no m'ofereixis ocasions de posar
la meua poca força de voluntat a prova. Jo si et veig no se-
cans-me'n i si et sento, he de sortir. És jugues amb la feblesa
de la teua poca aníma i m'agrada més la teua salut.

Acabo de rebre la teua carta. Ya veig que després d'un
tal refugiu encara molt poc que t'envia un sermó i un acte de
contrició. Oh! i més després de la contumàcia que fas. Ni'appa-
ra que taurunatós hoigis contentat el que no volies. Però ai! que

2] jo no sabí contestar-te tantes coses com t'hi diria! Potser no
ni' entendries i jo no ni' hi faria gens forta; però que lluny som
amic meu! Jo visc d'allo' que tu no comprens: de preparia en
l'ampla sentit del mot. es li ha res que ni' acompanyi Tant,
res ni' acompanya ni res em deixa més ferma que una petita
conversa amb ~~deu~~. Jo no et diria que pugui valdre'm de prepa-
ria estandarditzada; però a la meua manera prego a ~~deu~~, li
prego sempre que no veig res humà que em pugui comprendre
perquè res hi ha afi' entre ell i el meu esperit. ~~Deu~~, en canvi
ni' és prompte en tot. Si jo no pogues ~~avellanar~~ lo, molta vegades
seria potjís que me orís davant del sol. Per mi mateixa no puc
fer res, no gaudir res; en canvi el pogueu girar l'esquena al
que tantes vegades és el motiu del meu desconcol amb l'esperan-
ca, amb la seguretat que davant d'ell apuesta miseria no
compta, em deixa tan assegurada, que puc seguir el meu camí
amb confiança. Si jo no tingués ~~deu~~, millor dit, si no fos des

pregar a Déu, ja no seria.

Jo també havia cregut sempre que els ateu deixaven la idea de Déu en pau, tota segura que per a ells no existia; però no sempre ho he vist així. Cansat ho faran els bons ateu, si tu vols; però no pots negar, ni en una època com la que estem vivint que no és pas aquesta la seva actitud. Quantes persones que sapo intel·ligent, s'han complagut no solament a fer miserables burles d'una cosa que ni ells no estimen, ni hi ha molts que ho tenen en pau respecte; sinó que han dit la seva refinada malícia, a canvi d'unes, solament perquè el nom de Déu hi té el mig? És que tu creus que es justifica tota cosa, un crim? I la blasfèmia? Si Déu no existeix com podem dir-se ~~totes~~ manifestacions contra el seu nom? Si Déu no existeix, per què gastar tanta tinta, tanta paciència i tanta intel·ligència per combatre la seva idea? De nova poca lògica, em dir que no cal tanta cosa. És fent-ne cas i hi ha prou.

Dinc sort que m'he hagut d'interompre per preparar-me pel sopar, perquè veig que jo també m'embalava sense voler. I anava a dir un rejuntell de coses que reservo per "aquell" dia a la biblioteca, encara que sospito que davant teu no sabé parlar-ne mai. Per força has de trobar-me tan in-fel·lic que em resisteixo a ensenyar-te aquest recó de la meua persona que estimo tant. I no agraïs que ni jo este contenta de ser com sóc, no aduiri la teua posició. És una sort la teua i vol dir molt en favor de la teua bondat, aquest auto-control que tens. Si jo hagués de ser bona per mi mateixa, no se'ria ni ho seria.

I aquí comença la tercera i darrera etapa d'aquesta carta. L'espai entre aquesta refusa i la anterior, ha estat prou ampla perquè ja no pessi continuar sobre un tema tan difícil. Hi han hagut les teves càreres pel mig que m'han trencat afortunada-

